

Minden házban van olvasó

PUSZTACSALÁDON

„Minden házból legyen olvasó” jelmonddal mozgalmat indított a Győri Megyei Könyvtár. 1963. augusztus 7-én a megyei sajtó közölte az örömteli hírt, hogy Pusztacsalád olvasó község lett.

Eme nevezetes mérföldkőnél, mert e dátum valóban mérföldkövet jelent kis falunk kulturális életében, rövid számvetést készítettünk.

Községünkben az olvasási kedv, a könyvtári élet jó hagyományokra épült. A fejlődést a II. világháború alaposan megakasztotta, mert az iskolával együtt a könyvtár teljes állománya is elpusztult, felgyújtották a németek. 1952-ben kb. 200 kötetes letéti állományt kaptunk, s ezzel indultunk el. Az elkövetkezendő években az igények miatt többször cseréltük a letéti állományt, s az olvasók száma meg a forgalom is lassan-lassan emelkedett. Lényeges javulás akkor következett be, amikor megtörtént a *könyvtárak tanácsi kezelésbe adása*. Tervszerűbb lett a könyvbeszerzés, céltudatosabb a törzsállomány kialakítása, biztosabb az anyagi alap, s a legújabbban megjelent könyvek beszerzésével havonta színesíthettük a könyvállományt. Mindezek biztos alapot adtak ahhoz, hogy tervszerűbben indulhasson meg a könyvtári tagok szervezése, az olvasók igényeinek kielégítése, egyszerűen: a tervszerűbb könyvtári munka. Ekkor kapcsolódtunk be a *könyvbarát-mozgalomba* is.

Így érkeztünk el az 1962-es évhez. A 642-es lélekszámú községben ekkor 110 volt a beiratkozott olvasók száma. Az év folyamán 1607 kötetet kölcsönöztünk. Egy olvasóra átlagosan 14 kölcsönzött könyv jutott.

Az eredmény arra ösztönözt bennünket, hogy még nagyobb tervszerűséggel folytassuk a munkánkat. Jól tudtuk, hogy csak a széleskörű társadalmi összefogás vezet-
het újabb eredményekhez e téren is. A feladatokat megtárgyaltuk a községi tanács-
ülésen, VB. ülésen, s a könyvbarát-mozgalom ülésein. Feltérképeztük a községet, s a *tenniszterületek személyekre szabva* állapítottuk meg. Az év I. negyedének eredményei is nagyon biztatóak voltak: 1963-ban az I. negyedben már majdnem teljes egészében elértük a tervben kitűzött olvasói létszámot. Ekkor 93 beiratkozott olvasónk volt. Mind kevesebb lett azoknak a házaknak a száma, melyek rajza fölött nem volt ott az olvasót jelentő „O” betű. A téli népművelési előadások alkalmával is tartottunk kölcsönzést. *Az előadással kapcsolatos könyveket* a helyszínrre vittük, s a könyvek minden esetben gazdára találtak. Az idei ünnepi könyvhét rendezvényeinek előkészí-

A pusztacsaládi ünnepség közönsége

tésekor már látszott, hogy nagyon jó eredmény van születőben. Jól tudtuk azt, hogy a nyári időszak — a nagy mezőgazdasági munkák miatt — nem a legkedvezőbb az olvasótoborzásra, de mind kevesebb lett a térképünkön a „fehér folt”, ezért a munkát nem hagytuk abba. Könyvbált rendeztünk, s az érdeklődés felkeltésében ez is sokat segített. A Kapuvári Járási Könyvtár felfigyelt munkánkra, s 2000 Ft értékű könyvet juttatott könyvtárunknak a SZÖVOSZ ajándékából. Ezzel egyidejűleg a községfejlesztési alaphoz is vásároltunk könyveket, és az így *gyarapodó könyvvállomány* alkalmasnak látszott arra, hogy minden igényt kielégíthessen községünkben.

A községi tanács elnökének javaslatára az ünnepi könyvhét idején feljegyeztük azoknak a házaknak és lakóinak az adatait, *ahonnan még nem volt olvasó*. Ezek beszervezését a községi önkéntes *tűzoltó egyesület* tagjaival együtt végeztük. Jól tudtuk, hogy a mozgalomnak nem az a célja, hogy csak papíron szerepeljenek új olvasóink, hanem az, hogy a község lakói *valóban olvassanak* is. Ezért gondosan összeválogatott könyvekből hónunk alá vettünk egy-egy köteget, s így indultunk a házakhoz. A könyveket mindenütt szívesen fogadták, érdeklődtek arról, hogy mikor van a könyvtárban kölcsönzés, s a következő napokban már véleményt is mondtak egyik-másik könyvről, amely azt bizonyította, hogy olvasták a könyvet, tehát sikerült az érdeklődés felkeltése. A kölcsönzések lebonyolításában nagy segítséget nyújtottak az úttörők is, akik több *idős embernek házhoz vitték* a könyvet. A tervszerű, folyamatos munka mindennap újabb eredményt hozott. Sikerült *a közfigyelmet* a könyvtári munkára irányítani. Megállapítottuk, hogy a könyvigény nőtt, s az őszi-téli időben jól kell szerveznünk a kölcsönzést. Jóleső érzés volt, amikor a régi cselédházak környékét jártuk, hogy lakóik mennyire kulturáltabban, emberibb, szabadabb életet élnek, és művelődésükre is jut idő. *Az igény felkeltése, fokozása* a mi további, szép feladatunk.

A nagyarányú olvasótoborzás végrehajtása, megtervezése azt is jelentette, hogy naponként kellett e kérdéssel foglalkozni. Ha azt vártuk volna, hogy minden ember a helyünkbe jön, akkor még a mi feljegyzésünk is foghíjas lenne. Úgy gondoljuk, hogy ez a megállapítás *a legfőbb tanulsága* az eddig elmondottaknak. Ezt a könyvkölcsönzések tekintetében is hasznosítani fogjuk.

A siker pedig további jó munkára kötelez bennünket. Tervünk: korszerű könyvtárhelyiség kialakítása felettes szerveink segítségével, a szabadpolcos kölcsönzés bevezetése, a törzsállomány növelése, s az olvasási kedv fenntartása, illetve *irányítása*. A széleskörű társadalmi összefogást most e feladatok megvalósításában kívánjuk hasznosítani.

Molnár Béla

Az alkotmány ünnepe ez évben kétszeres ünnep volt *Pusztacsalád* községnek. A község olvasó községgé válásának alkalmából rendezett ünnepélyen *Dr. Bay Ferenc*, a Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár igazgatója mondott ünnepi beszédet. Elismeréssel emlékezett meg azokról, akiknek a pusztacsaládi szép siker köszönhető, majd átadta *Rózsa Sándor* tanácselnöknek a könyvbarát-mozgalom megyei akcióbizottságának oklevelét elismerésül azért, hogy a „Minden házból legyen olvasó” mozgalom programját megvalósította a község. Majd a megyei tanács művelődési osztálya és a megyei könyvtár által adományozott 3000 Ft értékű könyvjutalom átadására került sor. Az ünnepség és az ezt követő irodalmi műsor után élénk beszélgetés alakult ki a községbeliekkel. Ennek során *Majnovics Imre*, a helyi népfront bizottság elnöke elmondotta, hogy ezelőtt tíz évvel hogyan kísérleteztek klub-alakítással. Eleinte csak hárman, négyen jöttek össze, hogy elbeszélgessenek a helyi és országos kérdésekről, a világpolitika eseményeiről. Később már harmincan, negyvenen folytattak élénk vitákat az őket érdeklő problémákról.

A községbeliek most elhatározták, hogy felelevenítik ezeket az esti összejöveteleket, s megteremtik *Pusztacsaládon* a klubszerű találkozásokat. Kiss Borbála

Pusztacsalád után Tét is

Pusztacsalád után alig két hétre a 4880 lakosú *Tét* könyvtárosa is jelenthette, hogy községének minden házából van beiratkozott könyvtári olvasó. Ez az eredmény különösen méltánylandó, hiszen Téten ez 1076 személy könyvtári tagságára vonatkozik, míg Pusztacsaládon 126 olvasóval is el lehetett érni az összes lakóházak képviselőjét. Tét ezzel az első „olvasó falu” lett a győri járás, második egész Győr megye területén. Könyvtárosa, *Tóth Dezsőné* az elmúlt évben kapta a „Kiváló népművelő” kitüntető címet. Tóth Dezsőné fáradhatatlan munkáján kívül Téten is a társadalmi szervek hathatós támogatása tette lehetővé az eredmények elérését. A tanács, a párt-szervezet, a könyvbarát-mozgalom társadalmi segítői egyaránt közreműködtek az új olvasók megnyeréséért folytatott munkában. (—)